

שבע מאות לשבעים לשון, וארבע כנפות יש לו הרי אלפים ושמונה מאות.

בפע"ח (סוף הלכות זינית) כתב מהרש"ו ז"ל, ג' פעמים זינית בפרשה, גימטריא אלף ושמונה מאות עבדים שמשמשים לכל אחד מ"שאל ע"ש. והעירו רבים, דהרי בגמ' אמרו אלפיים ושמונה מאות עבדים. ובחידושי הגר"א עמ"ס שבת כתב, דבכתבים שם חסר, וז"ל עוד 'הכנף' דדרשינן מין כנף, ו'תכלת' דדרשינן מיניה חוט ותכלת, שני תיבות אלו עולה אלף, ובס"ה הוא מנין שני אלפים שמונה מאות ע"ש. ועיין עוד בשער המצות (סו"פ שלח), ובהגהות וחידושים שם הביא דברי הגר"א, וכתב ומתוק הוא דבזמן התלמוד שהיו זהירים בתכלת, לכן אמרו בגמרא שני אלפים ושמונה מאות, אך רבינו האריז"ל דיבר

בזמנינו שאין לנו תכלת, ולכן כתב אלף ושמונה מאות ע"ש.

ובחתם סופר עה"ת פ' שלח (ע' עד) כתב ליישב, דבכתבים שם לא חשיב אלף מה שזכות הזינית גורם, אלף ושמונה מאות גימטריא ג' פעמים זינית, ואלף היתירים הם בלא"ה לכל אחד מישראל דכתיב ירדוף אחד אלף [עיין מו"ק נו"ז שהיה דוד מתאנח בל מאתים], ויכבוש לו אלף עבדים. ובש"ס מחשב הכלל הם אלפיים ושמונה מאות ע"ש. וז"ב דבגמ' שם משמע דבשכר מצות זינית לבד יהיו לו אלפיים ושמונה מאות, ובס' שפירש"י להדיא. ועיין בספרי כאן סרי"ג שלח, כל המקיים מצות זינית מהו אומר כי והחזיקו בכנף איש יהודי ע"ש. ובפסיקתא רבתי (ספ"ל"ו) איתא, דבימות המשיח יהיו לכל אחד מישראל שני אלפים ושמונה מאות עבדים, ולא נזכר שם ממצות זינית ע"ש.

ועשו להם ציצית על כנפי בגדיהם וגו' (שז, לח).

שהם ל"ב חוטי הזיניות, והם סוד ל"ב נחיתות חכמה ע"ש. אמנם לא נזכר שם מענין כל השינויים. וכן הענין שלא יחתוך הזינית בסקר אלא בשיניו, הביא המג"א באו"ח (סימן י"א סק"ח) בשם השל"ה (ריש מס' חולין סרי"ג ומאחר), ומטה משה (סימן יג). אמנם שם לא נזכר הסגולה שלא יכאצו לו שיניו.

ובביאור דברי הספר זכירה, לא ברור סיבה כמה שכתב 'זוה סגולה שלא יכאצו

אמרתי להעתיק כאן מה שכתבנו קצת, בענין המוצא בספרים במצות זינית שהוא סגולה לכאז שיניים. כתב בספר זכירה (ענין זינית), כשאומר 'להתעטף בזינית', יכוין ראשי תיבות ל"ב, כנגד שלשים ושנים חוטין, וזה סגולה שלא יכאצו לו השיניים, וזה שלא יחתוך הזינית בסקר אלא בשיניים, שהם ג"כ שלשים ושנים שיניים באדם ע"ש. וענין זה לכיון בר"ת ל"ב, כתב בשער הכוונות (דרושי הזינית דרוש ז'), כשחזרך להתעטף בזינית, תכוין בר"ת

שֵׁי הַשִּׁינִים, אִם קָאִי אֶלְמַעְלָה, שִׁכּוּן בְּזַרְחָה
הַלְּלִית שֶׁהֵם ל"ב חוּטִין, וְזֶה סְגוּלָה לְכַאֵז
שִׁנִּים שֶׁהֵם ג"כ ל"ב שִׁנִּים בָּאֵדָם. אִם שְׁקָאִי
אֶלְמַעְלָה, דָּאִם לֹא יַחְמוּךְ בְּסַכִּין אֶלָּא בְּשִׁנָּיו,
הוּא סְגוּלָה לְכַאֵז שִׁנִּים.

הַדָּגָה בְּמַהְדּוּרָה הַחֲדָשָׁה שֶׁל סֵפֶר זְכִירָה
[יְרוּשָׁלַיִם תִּשְׁנ"ט], הִזְכִּירוּ בְּדַבְּרֵי דְקָאִי
אֶלְמַעְלָה שֶׁאִם לֹא יַחְמוּךְ הַלְּלִית בְּסַכִּין אֶלָּא
בְּשִׁנָּיו הוּא סְגוּלָה לְכַאֵז הַשִּׁנִּים. וְכֵן הִזְכִּיר
בְּסֵפֶר סְגוּלוֹת יִשְׂרָאֵל (מַעַר' ש' אֹת יט),
שֶׁכַּחַס סְגוּלָה שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ כַּאֵז שִׁנִּים, שֶׁלֹּא
יַחְמוּךְ הַלְּלִית בְּסַכִּין אֶלָּא בְּשִׁנִּים שֶׁהֵם ג"כ
ל"ב שִׁנִּים בָּאֵדָם (סֵפֶר זְכִירָה), וְסִימָנִיךְ
שִׁנִּים אֹחֲזִין בְּטִלִּית (מַרְאֵה הִילָדִים) ע"ש.
אֲנִי לְזַכֵּי לֹא כֵן יִדְמָה, וְנִרְאֶה בְּרֹר שְׁכוּנָתוֹ
לְחַד עַל עֵיקַר מַצֹּת לִיִּית שֶׁהֵם ל"ב חוּטִין,
הֵיכֵל סְגוּלָה לְכַאֵז שִׁנִּים שֶׁהֵם ג"כ ל"ב שִׁנִּים
בָּאֵדָם.

כֵּן נִרְאֶה מִדְּבַר הַחֲסֵד לְאַלְפִים בְּהַל' לִיִּית
(סִימָן כֹּד ס"ג) שֶׁכַּחַס, כְּשֶׁמִּזְכֵּר
לְהַחֲטִיף בְּלִיִּית יְכוּין בְּר"ת סוּד ל"ב נְחִיבוֹת
הַכֹּמֶה, וְזֶה סְגוּלָה שֶׁלֹּא יִכְאֲבוּ שִׁנָּיו שֶׁהֵם ל"ב
שִׁנִּים. וְהִזְכִּירוּ בְּכָף הַחַיִּים סוֹפֶר (סִימָן
ס' סק"י"ב) ע"ש. וּמִצִּוָּה שֶׁהִזְכִּיר דְּסְגוּלָה זוֹ
נִאֲמָרָה עַל עֵיקַר מַצֹּת לִיִּית.

בְּסֵפֶר כֹּף הַחַיִּים פְּלֶאג'י (סִימָן י' אֹת יב)
כַּחַס, אֵל יַחְמוּךְ הַחוּטִין בְּסַכִּין מִשּׁוּם
לֹא תִנִּיף עֲלֵיהֶם בְּרוּל, רַק יִפְסִיקֶם בְּשִׁנִּים
הַלְּלִית שִׁנִּים הֵם נִגְד ל"ב חוּטִין, קִיּוֹר שֶׁל"ה
(דף ג"ן ע"ב). וּבְסֵפֶר דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל כַּחַס,

דְּסְגוּלָה הַלְּלִית הֵלָּא הִיא שֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ כַּאֵז
שִׁנִּים ע"ש. וְהִזְכִּירוּ דְּבָרֵינוּ בְּכָף הַחַיִּים סוֹפֶר
(סִימָן י' סק"י"א) ע"ש. וּמִדְּבַר הֵם נִרְאֶה קָלָה
שֶׁהִזְכִּירוּ דְּבָרֵינוּ הַדֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל בְּעֵינֵינוּ סְגוּלָה זוֹ, עַל
דְּבָרֵינוּ הַקִּיּוֹר שֶׁל"ה שִׁיחְמוּךְ הַלְּלִית בְּשִׁנָּיו.
אֲנִי הַמַּעֲיִין בְּמִקְוֵינוּ בְּסֵפֶר דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל
[לִיּוֹרָנוּ תִּקְמ"ח] שֶׁעַד הֵנִיחָנוּ הַבּוֹקֵר (דף ז'
ע"ב), יִרְאֶה מִפּוֹרֵשׁ שֶׁאֵין כּוֹנֵנָה כֵּן, שֶׁכַּחַס
יֵשׁ לְכוּיִן כְּשֶׁאֲנוֹמֵר לְהַחֲטִיף בְּלִיִּית ר"ת ל"ב
כְּנִגַּד ל"ב חוּטִין, וְזֶה סְגוּלָה שֶׁלֹּא יִכְאֲבוּ הַשִּׁנִּים
ע"ש. וּמִצִּוָּה כְּמוֹ שֶׁכַּחַס.

וּבְסֵפֶר שֶׁלֹּחַן מַלְכִים (לְנִדָּה) עַל הַקִּיּוֹר שו"ע
(סִימָן ט' בְּטַעַם הַלְּלִית אֹת ט') כַּחַס,
יִהְיֶה שִׁיחְמוּךְ הַלְּלִית חוּטִין שֶׁבְּלִיִּית שְׁלֵמִים, וְאִם
יִהְיֶה ל"ב שִׁנִּים בְּרִיָּאִים וְשְׁלֵמִים, כִּי מִסְגּוּלָה
הַלְּלִית לְהַזִּיל מִכַּאֵז שִׁנִּים (דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל, בְּכָף
הַחַיִּים סִימָן י' סק"י"א) ע"ש. וְהֵנִיחָנוּ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל
לֹא כַּחַס בְּלִשׁוֹן זֶה, אֶלָּא שֶׁהִשְׁלַחַן מַלְכִים כַּחַס כֵּן
עַפ"י דְּבָרֵינוּ הַדֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל הַנִּלְכָּד. עַכ"פ מִתְבָּרָר
כְּמוֹ שֶׁכַּחַס דְּקָאִי עַל עֵיקַר מַצֹּת לִיִּית.

וּבְעֵינֵינוּ ל"ב שִׁנִּים שִׁשׁ לְאֵדָם, שֶׁהֵם כְּנִגַּד ל"ב
נְחִיבוֹת חֲכָמָה, נוֹכַח כֵּן בְּכָמָה מִקְוִמוֹת
בְּכַחַס הַאֲרִיז"ל, עֵיין שֶׁעַר הַמַּצֹּת (דף מד
ע"א), וּמִצִּוָּה שְׁעָרִים (ש"ד פ"ב), וְעוֹד.
וְרִאשִׁית דְּבַר חִידוּשׁ בְּסֵפֶר מִדְּרַשׁ תַּלְפִּיּוֹת עֵנֶף
אֲזָרִים (דף ז' ע"ג) שֶׁכַּחַס, אֲמַר הַמַּאֲסָף
קְבִלְתִּי שְׁדוּקָא לְיִשְׂרָאֵל יֵשׁ ל"ב שִׁנִּים, אֲבָל
לְאֻמוֹת הָעוֹלָם יֵשׁ ל"ג ע"ש.

וּבְבֵר נוֹכַח עֵינֵינוּ זֶה בְּכָמָה סְפָרִים קְדוּמִים,
שֶׁכַּחַס הַשִּׁנִּים שִׁשׁ לְאֵדָם יֵשׁ הַבְּדִל

בין ישראל לאומות העולם. עיין מגלה עמוקות (אופן קסד) שכתב, וזה סוד הל"ב שינים שהם דוקא לישראל י"ו למעלה י"ו למטה, ולכן נקראו שינים על שם שנחלקים לשני חלקים ע"ש. ועיין עוד במגלה עמוקות מהדו"ת מכת"י ח"א (דרוש א' לפורים אות כו, ודרוש ג' לפורים אות יז). ובשל"ה הק' פ' בהעלותך (דף סו ע"א), הביא בשם הרוקח ז"ל שכתב, הוא דבר מקובל שיש לבר ישראל ל"ב שינים י"ו למעלה י"ו למטה ע"ש. ועיין עוד בתוספות השלם עה"ת ח"ה סו"פ ויחי בהשלמות ותקונים (ע' רכג), שכתבו שלישראל יש ל"ב שינים ע"ש. אמנם בדבריהם אינו מבואר, אם לאומות העולם יש יותר שינים מלישראל או פחות, וכמה הם מספר השינים שיש לאומות העולם. ולפי קבלת המדרש תלפיות יש לאומות העולם ל"ג שינים.

ולא נתבאר מאימתי התחיל שינוי זה בין ישראל לאומות העולם, אם מאחרי מתן תורה, או מימי אברהם אבינו. ובכמה שינים נברא אדם הראשון. גם יש לדעת אם הוא סימן מובהק, ויש לסמוך על זה בענין חינוך שנמצא וספק אם הוא ישראל או עכו"ם, לצדוק בשינוי כמה שינים יש לו. והנה אם נמצא לו ל"ב שינים, פשוט דאין להחזיקו משום כך לישראל, דאפשר שנפל לו שן אחד. אמנם אם מצאו לו ל"ג שינים, ז"ל אם יש לסמוך על זה ולהחזיקו לנכרי. ובדברי המדרש תלפיות שם מבואר עוד, דגר שנתגייר אין שינוי בשינוי, ונשאר עם מספר השינים שהיה לו מקודם.

וראיתי בספר לחם אצירים [סאטמר תש"ב] צפ' ויגש (מד, יב) בפסק והנה עיניכם רואות וגו' כי פי המדבר אליכם, ופירש"י בלשון הקודש. ולכאורה אינו הכרח מזה, שהמלא ימצא גם עכו"ם שמדברים בלשון הקודש. וגם כמה שהראה להם שהוא מהול, עדיין יש להסתפק אולי נולד מהול. וכתב אפשר עפ"י מש"כ במדרש תלפיות שלישראל יש ל"ב שינים ולעכו"ם ל"ג, ויוסף רצה להראות להם סימן מובהק שהוא ישראל, לכן הראה להם ראיה שאין עליה תשובה, ואמר והנה עיניכם רואות וגו' כי פי המדבר, היינו חמשה מוצאות הפה שלי שמהם יצא הדיבור, 'אליכם' הוא דומה לכם, והראה שיש לו ל"ב שינים כמוהם וזה סימן מובהק שאני ישראל ע"ש. ודבריו ז"ל, דמה סימן מובהק הוא בזה, הרי אפשר שהיה לו ל"ב שינים ונפל לו שן אחד, וכמו שכתבנו.

ובדברי המדרש תלפיות שלנכרי יש ל"ב שינים. הנה בספר שפת אמת להג"ר משה תאומים ז"ל [קאלאמיא תרנ"ב] (אות יד) כתב, דכירנא כי שמעתי דבר פלג אשר נמצא כתוב בספר אחד, שיש היכר והבדל בין ישראל לנכרי בענין מספר השינים, כי יש לאדם מישראל ל"ב שינים, ובנכרי יש שיער בהמספר, ואינו זוכר אם בפחות או ביסוד ע"ש. והנה אם כוונתו להמדרש תלפיות, שם כתב שלנכרי יש יותר מלישראל ויש לו ל"ב שינים.

איברא מצינו בספרי בספר זרע ב' (דף לב ע"ג) כתב, ב פירוש הפסוק (תהי' צרת, אל תיקרי שבו ב' ז), דיש חילוק בין י"ב שינים ולישראל זה כל המקובלים דרש י"ב שינים נגד ל"ב נכרי שיחסר שן אחד י"ב שינים. ונ"ל לכן דייק מצבת, שיש להם ל"ב שינים, ולישראל נכריים ע"ש. וכעת לא י"ב רק ל"א שינים, כתבו ל"ב שינים, וז"ל זה בספר זכר עשוי

בספר מנחת יהודה ז"ל [ירושלים

(א) כתב, ידוע שלערו ידעו לזה כל ערל לא י"ב בגימטריא שלשי

ועשו להם ציצור

בשל"ה הק' מס' יו מלאמי בקו

הסיר הכעס טוב ה לשם אהיה כו'. ואני פועלה המצטלו מהכ

יירם [סאטמר
(מד, יב) צפס
כי פי המדבר
קודש. ולכאורה
מלא גם עכו"ם
ס צמה שהרבה
להסתפק אולי
עפ"י מש"כ
יש ל"צ שינים
להראות להם
לכן הראה להם
ואמר והנה
המדבר, הרי
י שמהם יצא
ה לכם, והרבה
זה סימן מוצק
ל"צ, דמה סין
י שהיה לו ל"צ
וכמו שכתבנו.

ולנכרי יש ל"צ
ר שפת אמת
אלאמיא מרדכי
מעתי דבר פלג
יש היכר והנה
י השינים, כי י
'נכרי יש שיהי
פחות או יותר
הש תלפיות, שם
אל ויש לו ל"צ

איברא מצינו בספרים שיטות אחרות בזה.
בספר זרע צירך שלישי עמ"ס ברכות
(דף לב ע"ג) כתב, בחצורי על תהלים כתבתי
פירוש הפסוק (תהלים ג, ח) שני רשעים
שבת, אל תיקרי שבת אלא שרצנת (ברכות
דף ז, ד) דיש חילוק בין עכו"ם לישראל, לעכו"ם
י ל"צ שינים ולישראל ל"א שינים. ותמהו על
זה כל המקובלים דראוי להיות להיפך לישראל
ל"צ שינים נגד ל"צ נתיבות החכמה, ולעכו"ם
רואי שיחמק שן אחד שלא להיות להם רק ל"א
שינים. ונ"ל לכן דייק אל תיקרי שבת אלא
שרצנת, שיש להם ל"צ שינים כמנין 'אלא'
הוא ל"צ, ולישראל מספר 'אל' רמו על ל"א
שינים ע"ש. וכעת לא ידעתי מקורו, שלישראל
י רק ל"א שינים, ובכל הספרים שהצאנו
כתבו ל"צ שינים, ונ"צ. ועיין עוד מה שזיין
זה בספר זכר עשות (מער' ש' אות קלו).

ובספר מנחת יהודה להג"ר יהודה סטריזובר
ז"ל [ירושלים תרפ"ז] (ע' אכילה אות
י) כתב, ידוע שלערל אין לו רק ל"א שינים,
דמז לזה כל ערל לא יאכל צו (שמות יב, מח),
ל"א בגימטריא שלשים ואחד. ולישראל יש ל"צ

שינים ע"ש. וגם לזה לא ידעתי מקורו
בספרים קדמונים.

ובספר אילה שלוחה להג"ר נפתלי שווארץ
ז"ל (ע' נד), בהערה מצנו הג"ר
יוסף שווארץ ז"ל, הביא דברי המדרש תלפיות
הנ"ל, שלישראל יש ל"צ שינים ולנכרי ל"ג,
וכתב ולפי זה נפל בצירא מש"כ לי חכם אחד
לרמו צפסוק (תהלים קמו, כ) לא עשה כן לכל
גוי ומשפטים כל ידעום, 'לא' עשה כן לכל
גוי, שיש לו ל"א שינים, ומשפטים כל ידעום,
אותן שידעום המשפטים דהיינו ישראל יש
להם 'כל'. ולהנ"ל יש לעכו"ם ל"ג ע"ש. ולפי
דברי הספר מנחת יהודה הנ"ל, שפיר יש
לרמו כן. וראיתי בספר עמודי חיים למהרש"פ
ז"ל (דף קד ע"צ אות כה), שגראה מדבריו
שם שיש שתי דעות צענין מספר השינים
לעכו"ם, או ל"ג והסימן עד הג"ל הזה, או
ל"א וסימןך ל"א עשה כן לכל גוי וגו' ע"ש.

ובימינו לא ידוע להרופאים ענין זה, החילוק
במספר השינים בין ישראל לעכו"ם,
ואולי נשתנו הטבעים גם בזה.

ועשו להם ציצית על בגדיהם וגו' והיה לכם לציצית וראיתם אותו
וגו' (שו, לח-לט).

בגדו עם הציצית שחלום צנף, כי כנף כמנין
כעס והכועס נכנס אל זר בלבו, וציצית גרם
להשראת שכונה כדכתיב והיה לכם לציצית
וראיתם אותו וגו' ע"ש. וכן הביא בטעמי
המנהגים (ע' י'), מספר מקורת הצרית צס

בשל"ה הק' מס' יומא (דף עג ע"א) כתב,
מלאתי צקונטרסים דהאר"י ז"ל,
לסיר הכעס טוב הוא לכוון בשעת הכעס
ל"א אהיה כו'. ואני אומר גם כן טוב שיעשה
פעולה המצטלו מהכעס, דהיינו שיאחז צנף